

ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ ПРОТИРІЧЧЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**ТЕРОВАНЕСОВ Михайло Румелійович - кандидат технічних наук, доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту Української державної академії
залізничного транспорту**

УДК 330.342:378.1

В статье проанализированы внутренние и внешние противоречия развития системы высшего образования. Внутренние обусловлены ее особенностями и параметрами функционирования. Внешние характеризуют влияние на образование сторонних сил, глобальных геополитических и экономических процессов. Рассмотрены пути преодоления внутренних противоречий. Сделан вывод, что участие в интеграционных процессах угрожает потери идентичности национальной системы образования, сохранению научных кадров, и должно идти параллельно с повышением конкурентоспособности высшей школы.

Ключові слова: вища освіта, протиріччя, глобалізація, шляхи подолання, система управління.

Постановка проблеми

Реформи вищої школи спрямовані на підвищення якості і конкурентоспроможності освіти, її здатності розвиватися та діяти за нових геополітичних та економічних умов, інтегруватися у світовий освітній простір. Оптимальне управління системою вищої освіти (СВО) потребує комплексної і всебічної оцінки її основних характеристик для визначення закономірностей змін соціально-економічних процесів. Вивчення основних протиріч розвитку вищої школи, їх розв'язання дозволить більш результативно здійснювати прогностичні оцінки функціонування систем або процесів суспільного розвитку. Неоднозначність оцінки значущості факторів, невизначеність причин, що обумовлюють зміни в освітній системі викликають необхідність додаткового

висвітлення цих проблем. Незважаючи на велику кількість наукових праць, присвячених визначенню основних характеристик функціонування системи, мають місце невирішені питання, пов'язані із вивченням протиріч як рушійних сил розвитку СВО. Це викликає помилки у впливі суспільства на хід соціально-економічного розвитку. Недостатнє теоретичне пророблення й аналіз протиріч, притаманних розвитку вищої школи, потребує додаткових досліджень, що дозволить із більшою ефективністю проводити економічні реформи, актуальні під час перехідної економіки.

Аналіз останніх публікацій

Дослідження протиріч розвитку соціально-економічних систем та освітньої сфери широко представлені у вітчизняній і закордонній науковій літературі. Г.В.Жаворонкова і В.О.Жаворонков зв'язують соціально-економічний прогрес із процесом продукування нових знань та інтелектуалізацією праці [1]. Н.С.Кіреєва висвітлює протиріччя, які пов'язані із стандартизацією освіти [2]. С.О.Терепищій також розглядає аспект стандартизації вищої освіти як конфлікт між потребами суспільної практики та існуючими моделями їх реалізації [3, с.415]. В.П.Лещук вивчає протиріччя глобалізації як процесів всесвітньої економічної, політичної і культурної інтеграції, виділяючи в якості основної рушійної сили міграцію капіталу та підкреслюючи переваги і недоліки даного процесу [4]. В.Т.Гаврилюк висвітлює основні проти-

річчя НТП як рушійні сили економічного розвитку і намічає шляхи їх розв'язання [5]. Т.Г.Зимарева особливо відзначає різницю між привабливістю вищої освіти та ступенем її доступу [6].

Виділення невирішених проблем

Значна кількість наукових праць і різноплановість досліджених проблем свідчать про актуальність даного питання і його значущість для вивчення рушійних сил еволюції освітньої системи. У той самий час детальний розгляд окремих рис, пов'язаних із протиріччями вищої школи, не дає можливості комплексно розглянути цю проблему для всебічного аналізу особливостей розвитку СВО.

Ціль роботи полягає у конкретизації протиріч, що визначають розвиток системи вищої освіти, та в оцінці шляхів їх розв'язання.

Викладення основного матеріалу

Загальновідомо, що вища школа є соціально-економічною системою та її функціонування визначає розвиток людського суспільства.

Як соціальний інститут вища освіта охоплює всі складові соціокультурної сфери, у якій формується інтелектуальний потенціал індивіда і суспільства. Соціальні функції СВО реалізує через особистість, що є об'єктом дії економічних, політичних, духовних, культурних та інших суспільних підсистем. Н.П.Лукашевич і В.Т.Солодков, проводячи комплексний аналіз системи освіти, підкреслюють, що соціальна взаємодія між безпосередньо суб'єктами навчального процесу становить первинну форму існування соціальних відносин в освіті [7,с.72]. Л.А.Міндібекова відзначає, що одержання знань тісно пов'язане із формуванням умінь, ціннісних орієнтацій і соціальних настанов, що відповідають майбутнім соціальним цілям людини [8,с.65]. М.В.Логвін, посилаючись на Т.П.Вороніну, акцентує увагу на загальнокультурних знаннях, необхідності нового підходу до розуміння людського фактора у виробництві через процес інтелектуалізації економіки, завдяки якому освіта набуває все більшої ваги у суспільстві [9,с.26].

Разом із тим, розгляд освітньої системи тільки як соціальної, вивчення її впливу

на всі сфери суспільного життя не дозволяють всебічно аналізувати особливості розвитку вищої школи, тому що не враховуються взаємозв'язок і взаємозумовленість соціальної й економічної сфер СВО. Очевидними є суспільний економічний інтерес, який проявляється в підготовці кваліфікованої робочої сили для національної економіки, і роль освітньої галузі в суспільному розподілі праці. Також не вимагає обґрунтування пріоритетність розвитку освіти для економіки будь-якої країни, яка визначає фінансові і матеріально-технічні ресурси освітньої галузі, її змістовну частину та встановлює вимоги до якості надаваних освітніх послуг. Зі свого боку, вища школа задовольняє запити населення в освітніх послугах, відтворює продуктивну силу суспільства, готує кадри, що потрібні для розв'язання економічних завдань, розробки сучасних технологій, забезпечує нагромадження суми знань, необхідних для прогресивного розвитку.

Вищій школі, як соціально-економічній системі, притаманні протиріччя, розв'язання яких сприяє її розвитку, тобто виступає рушійною силою цього процесу. Розглядаючи протиріччя як «джерело руху» і вивчаючи проблемні питання діалектичного протиріччя, деякі вчені, посилаючись на К.Маркса, підкреслюють, що «співіснування двох взаємно суперечних сторін, їх боротьба та їх злиття в нову категорію становлять сутність діалектичного руху» [10,с.207]. О.В.Красильников і С.О.Сподіна відзначають, що наявність протиріччя означає існування джерела розвитку, і в результаті усунення протиріччя виникає імпульс економічного зростання [11,с.68]. В.Т.Гаврилюк виділяє основні ознаки протиріччя, викликаних науково-технічним прогресом, і відзначає провідний і ведений, домінуючий і підлеглий боки, кожен з яких має власну тенденцію змін, підлягає зовнішнім впливам і внутрішній логіці свого розвитку, вимагає розв'язання або усунення [5,с.85]. Причому для того, щоб протиріччя можна було розглядати як рушійну силу, воно повинне бути властиве розглянутій системі.

Протиріччя, які визначають розвиток вищої школи, розділяються на внутрішні (іманентні, або інтернальні) і зовнішні (екстернальні). Внутрішні обумовлені особливостями

ми освітньої сфери як системи, пов'язані із її функціями і параметрами розвитку. Зовнішні – характеризують вплив на освіту, як суспільний інститут, сторонніх факторів, глобальних геополітичних та економічних процесів, що відбуваються у сучасному світі.

Серед внутрішніх найбільш суттєвим, що обумовлює інші, є протиріччя між високою швидкістю зростання обсязі наукової інформації і неможливістю її засвоєння за допомогою освітніх програм за умов обмеженого часу навчання. Причиною є відносна статичність освітнього процесу по відношенню до науково-технічного прогресу, тому що освіта фіксує знання на даний часовий період і не в змозі випереджати економічний розвиток. Внаслідок цього вища школа ніколи не спроможна задовольнити потреби суспільства у підготовці кадрів. Дане протиріччя обумовлене інерційністю СВО, її нездатністю випереджати процеси суспільного розвитку. Суспільство, у свою чергу, відчуває потребу у кваліфікованих трудових ресурсах, тому сприяє розвитку освітньої системи. Такий стан є природним, і відставання або консерватизм, які визначаються інерційними процесами, спостерігали протягом всього періоду існування освіти та є головними рушійними силами розвитку освітньої сфери.

Розв'язання даного протиріччя полягає у зменшенні темпів відставання і намаганні максимально відповідати потребам суспільства. Шляхи подолання цього явища загальновідомі і пов'язані із впровадженням різних форм навчання, наприклад, безперервної освіти, системи підвищення кваліфікації, дистанційного навчання. Крім цього, значний прогрес у сфері інформатизації, комп'ютеризації та комунікації надає можливість використовувати інноваційні педагогічні технології, що дозволяє більш ефективно розв'язувати питання засвоєння інформації, розширення доступу користувачів до інформації, своєчасних змін, засобів дистанційного контролю. Це підтверджує група дослідників, яка пропонує в якості ключового засобу подолання «інерції знань» організаційні інновації [12,с.319]. Отже, звертається увага на істотну роль інноваційної складової, за допомогою якої стає можливим зниження негативних наслідків інерції в освітньому процесі.

До внутрішніх також відносяться протиріччя, які пов'язані із накопиченням «людського капіталу». Т.Шульц порівнює людський капітал із розвитком знань і здатностей [13,с.64]. Г.Беккер також зв'язує це поняття із формуванням інвестицій у людину, серед яких виділяються навчання, підготовка на виробництві та ін. [14,с.1]. А.Сміт, аналізуючи суть основного капіталу суспільства, наголошує, що разом із машинами й устаткуванням слід враховувати набуті знання та здібності членів суспільства [15,с.208]. Подібного трактування дотримується Дж.Міль, підкреслюючи, що набуті знання реалізуються через працю та їх можна віднести до категорії капіталу [15,с.47]. Група вчених, посилаючись на Л.І.Михайлову, розглядає людський капітал як оцінку потенційної можливості особистості приносити дохід [1,с.4].

Швидкі зміни на ринку праці і неспроможність освітньої системи реагувати на них зменшують ефективність інвестування в освіту, що загострює протиріччя між необхідністю підвищення інтелектуального та професійного зростання і труднощами його використання. Подолання цього протиріччя лежить у площині зменшення ізоляваності вищої школи від суспільних процесів, що потребує реформування форм і структури освітньої сфери.

Суттєвими внутрішніми протиріччями СВО є централізовані методи управління вищою школою і неможливість застосування ринкових механізмів в освіті. Ф.Г.Альтбах і Дж.Найт підкреслюють, що у сучасному суспільстві вища освіта розглядається у контексті ринкових відносин як освітні послуги [17,с.3]. Не викреслюючи соціального значення інституту освіти для розвитку суспільства, треба відмітити, що покращення фінансового стану вищої школи за рахунок комерціалізації допомагає частково досягти основної мети СВО – своєчасної підготовки кадрів необхідної кваліфікації. Такий підхід стимулює ВНЗ застосовувати заходи для одержання прибутку від надання освітніх послуг. Наприклад, диверсифікація джерел фінансування за рахунок поширення платних освітніх послуг, залучення контрактних студентів та студентів-іноземців, франчайзинг освітніх програм, виконання науково-дослідних розробок та ін.

Але існуюча система управління, обмежена фінансова самостійність не дають можливості ефективно використовувати ринкові інструменти, що знижує конкурентоспроможність навчальних закладів на ринку освітніх послуг. Зміна існуючих методів управління, автономізація ВНЗ із одночасною демократизацією управлінських структур, надання фінансової самостійності дозволить вищій освіті в цілому більш гнучко реагувати на потреби суспільства і національної економіки.

Серед внутрішніх також можна виділити протиріччя між рівнем підготовки випускників і невідповідністю їх кваліфікації вимогам роботодавців. Це пов'язане зі швидкими змінами, що відбуваються в економіці, із відсутністю орієнтації майбутнього працівника на робоче місце, надмірної широкою підготовкою студента відповідно до освітніх програм, із браком зв'язків між ВНЗ та національною економікою, помилками у плануванні державного замовлення на спеціалістів. Як наслідок зростає дисбаланс між замовленням та пропозицією на ринку праці, причому суттєвий вплив роблять регіональні особливості розвитку окремих територій. Подолання цього протиріччя залежатиме від посилення зв'язків між вищою школою і виробництвом, можливістю впливу роботодавців на освітні процеси, а саме: участь роботодавців у корегуванні освітніх програм, надання змоги проходження виробничої практики на майбутньому робочому місці, участь роботодавців у присвоєнні відповідної кваліфікації випускникам та ін.

До внутрішніх відносяться також протиріччя, які пов'язані із незадовільним фінансово-економічним станом системи вищої школи. Це фінансування галузі, матеріально-технічне забезпечення, рівень заробітної плати, умови проведення наукових досліджень та ін. Яскравим прикладом є комп'ютеризація освітньої сфери. Розвиток інформаційних технологій потребує постійного відновлення комп'ютерної техніки, комунікаційних пристроїв та програмного забезпечення. Але нестача фінансових ресурсів не дозволяє ВНЗ проводити адекватну політику інформатизації, що, у кінцевому підсумку, погіршує якість навчання і знижує конкурентоспроможність освітньої системи. Подолання цього недоліку

можливе за рахунок проведення радикальних змін у структурі управління освітньою сферою, удосконалення фінансового менеджменту, відповідності пріоритетного розвитку освітньої сфери і підтримки її державою.

Серед внутрішніх протиріч, які впливають на розвиток вищої школи, можна виділити такі, що пов'язані із методичним забезпеченням, яке не відповідає умовам актуалізації у швидкозмінному суспільстві; застарілу матеріально-технічну базу, що не відповідає сучасному рівню розвитку науки і техніки; недосконалі критерії підготовки науково-педагогічних працівників та підвищення їх кваліфікації; консервативну організацію навчального процесу із фіксованим часом навчання й обмеженими можливостями за визначений час підготувати кваліфікованого працівника. До основних причин, які обумовлюють вказані протиріччя, можна віднести недоліки системи управління галуззю, недосконалу організаційну структуру, недостатні фінансування і державну підтримку, низький попит на працівників із високою кваліфікацією в умовах нестабільної економіки, відсутність довгострокових пріоритетів розвитку вищої школи.

Функціонування вищої школи визначається також впливом зовнішніх причин, серед яких можна виділити внутрішню політику держави і пов'язані з нею стан національної економіки, демографічні, духовні і культурно-ідеологічні фактори. Не потребує доказів теза, що стабілізація соціально-економічного становища, виважена політика держави у сфері освіти нададуть змогу розв'язати проблемні питання і забезпечити конкурентоспроможність СВО.

Характеристику внутрішніх протиріч розвитку вищої освіти та шляхів їх подолання зведено у табл. 1.

Джерелами протиріч, пов'язаних із розвитком вищої школи, є також фактори, обумовлені геополітичними і зовнішньоекономічними змінами в сучасному світі, головним з яких вважається глобалізація вищої освіти. Незважаючи на це, глобальні освітні тенденції – це об'єктивний процес, спрямований на пошук нових форм взаємодії і співробітництва між національними освітніми системами. Розвиток вищої освіти і різних форм дослідної роботи сприяє одержанню загаль-

них переваг для країн із різним економічним рівнем. Характерними ознаками глобалізації вважаються інтернаціоналізація та інтегра-

зації на глобальному рівні із забезпеченням становлення інформаційного суспільства [3, С.416]. У той самий час Н.С.Кіреєва під-

Таблиця 1

Внутрішні протиріччя розвитку вищої освіти
та шляхи їх подолання

Протиріччя	Шлях подолання
1. Між високою швидкістю зростання обсягу наукової інформації і неможливістю її засвоєння за допомогою освітніх програм за умов обмеженого часу навчання	Застосування інновацій і розвиток інформаційних технологій в освіті, впровадження різних форм навчання, наприклад, безперервної освіти, системи підвищення кваліфікації, дистанційного навчання
2. Між швидкими змінами на ринку праці і неспроможністю освітньої системи реагувати на них	Зменшення ізольованості вищої школи від суспільних процесів, що потребує реформування форм і структури освітньої сфери
3. Між централізованою системою управління вищою школою і неможливістю застосування ринкових механізмів	Зміна існуючих методів управління, автономізація ВНЗ із одночасною демократизацією управлінських структур, надання фінансової самостійності
4. Між рівнем підготовки випускників і невідповідністю їх кваліфікації вимогам роботодавців	Посилення зв'язків між вищою школою і виробництвом, можливість впливу роботодавців на освітні процеси
5. Між незадовільним фінансовим станом освітньої сфери і суспільними вимогами підготовки кваліфікованих кадрів	Радикальні зміни у структурі управління освітньою сферою, удосконаленням фінансового менеджменту, відповідності пріоритетного розвитку освітньої сфери і державної підтримки
6. Протиріччя, які пов'язані із матеріально-технічним та методичним забезпеченням, підготовкою науково-педагогічних працівників, організацією навчального процесу із фіксованим часом навчання і обмеженими можливостями за визначений час підготувати кваліфікованого працівника	Удосконалення системою управління галузю, організаційної структури, збільшення фінансування і державної підтримки, стабілізація економічного стану, розробка довгострокової програми розвитку освітньої галузі

ція, які відбивають тенденції до об'єднання національних освітніх систем для формування загального освітнього простору, мають загальні риси та наслідки прояву.

Вплив глобалізації привів до істотного зростання міжнародних зв'язків і до зміни форм співробітництва. З'явилось поняття «єдиний освітній простір», збільшився потік іноземних студентів, обговорюються питання стандартизації програм та уніфікації освітньої сфери. Наприклад, С.О.Терепищій, розглядаючи протиріччя стандартизації вищої освіти України, зв'язує завдання стандарти-

креслює, що «застосування стандартів вищої освіти дає змогу проводити на державному рівні постійний вплив відповідних державно-громадських органів управління вищою освітою (суб'єкта) на оптимізацію діяльності об'єктів управління – ВНЗ» [2, С.238]. Прикладом прояву даних тенденцій вважається Болонський процес, метою якого стало забезпечення сумісності освітніх систем і підвищення рівня європейської освіти. При цьому передбачається поширення передових педагогічних технологій, стандартів, освітніх програм, запрошення іноземних викладачів і т.д.

Здійснення зазначених проєктів неминуче викликає загострення конкуренції між освітніми системами різних країн, що у підсумку призводить до негативних наслідків. Тенденція до взаємодії національних освітніх систем для взаємного збагачення і розвитку переходить у стадію конкурентної боротьби за залучення іноземних студентів, викладачів із метою досягнення більшого прибутку від надання освітніх послуг. Загострюються соціальні проблеми, які пов'язані із обмеженням доступу до вищої освіти. Т.Г.Зимарева звертає увагу на «домінантне протиріччя» у розвитку вищої школи між привабливістю вищої освіти та ступенем її доступу для різних за матеріальним станом верств населення [6,с.84]. Різні рівні економічного розвитку і різний ступінь інерційності національних вищих шкіл не дозволяють їм швидко пристосуватися до нових умов. У результаті, очевидний позитивний вплив, наприклад, академічна мобільність, спрямована на створення умов для підняття якості освіти, перетворюється на «витік мозків» і, в остаточному підсумку, може призвести до деградації й руйнування вищої освіти економічно слабких держав. У свою чергу, дана загроза змушує уряди вживати захисні обмежувальні заходи, спрямовані на відокремлення вищої освіти.

Негативні наслідки глобалізації для світової економіки в цілому конкретизує В.П.Лещук. Стосовно вищої освіти можна виділити: нерівномірний розподіл переваг від глобалізації між окремими країнами; загрозу переходу контролю над економікою або окремими галузями конкретної країни в інші руки; можливу втрату національної ідентичності, яка формувалася століттями; посилення технологічного відставання країн, що розвиваються; збільшення залежності окремих держав від світової економічної системи [4,с.121]. Таким чином, в основі глобальних тенденцій в освітній сфері лежать крім наукової і технічної модернізації суспільства, підвищення конкурентоспроможності і прагнення посісти лідируючі позиції на світовому ринку. Ці процеси неминуче викликають протиріччя, які визначають рушійні сили розвитку СВО на сучасному етапі.

Основним протиріччям, обумовленим глобальними процесами, з одного боку, є прагнення до створення єдиної освітньої

системи, покликаній готувати фахівців для світової економіки за уніфікованими освітніми стандартами, з визнанням міжнародних дипломів для працевлаштування і вільної міграції трудових ресурсів. З іншого, нерівність економічного розвитку, нестабільна внутрішньополітична обстановка в окремих країнах, різний ступінь інерційності національних освітніх систем збільшують розрив між вищими школами нерівних в економічному плані держав, створюють загрозу ліквідації національних СВО шляхом знищення їх ідентичності, міграції студентів і педагогічних кадрів, залежності від інформаційних ресурсів, зниження конкурентоспроможності.

Можна сказати, що глобальні освітні процеси, які мають за мету формування єдиного освітнього простору, вирівнювання освіти різних країн, розширення доступу до освіти, приводять до збільшення відцентрових сил, покликаних не допустити поглинання одних освітніх систем іншими.

Висновки

Викладене дозволяє зробити такі висновки. По-перше, внутрішні протиріччя розвитку вищої школи визначаються особливостями освітньої сфери як системи, обумовлені її функціями і параметрами розвитку. Зовнішні протиріччя характеризують вплив на освіту як суспільного інституту сторонніх факторів, глобальних геополітичних та економічних процесів, що відбуваються в сучасному світі. По-друге, шляхи подолання внутрішніх протиріч пов'язані із застосуванням інновацій та інформаційних технологій в освіті, впровадженням різних форм навчання, зменшенням ізоляваності вищої школи від суспільних процесів, зміною існуючих методів управління, автономізацією ВНЗ із одночасною демократизацією управлінських структур, посиленням зв'язків між вищою школою і виробництвом, змінами у структурі управління освітньою сферою, удосконаленням фінансового менеджменту, державною підтримкою освітньої галузі. По-третє, розв'язання зовнішніх протиріч лежить у площині підвищення конкурентоспроможності вищої школи, активної участі в інтеграційних процесах. Разом із тим, це захист національної СВО від загрози втрати ідентичності і збереження наукових кадрів.

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовано внутрішні та зовнішні протиріччя розвитку системи вищої освіти. Внутрішні зумовлені її особливостями і параметрами функціонування. Зовнішні характеризують вплив на освіту сторонніх сил, глобальних геополітичних і економічних процесів. Розглянуто шляхи подолання внутрішніх протиріч. Зроблено висновок, що участь в інтеграційних процесах загрожує втраті ідентичності національної системи освіти, збереження наукових кадрів, і має йти паралельно з підвищенням конкурентоспроможності вищої школи.

SUMMARY

In the article internal and external contradictions of development of system of the higher education are analyzed. Internal are caused by its features and functioning parameters. External characterize influence on formation of third-party forces, global geopolitical and economic processes. Ways of overcoming of internal contradictions are considered. Concluded that participation in integration processes threatens a loss of identity of the national system of education, preservation of scientific personnel, and should go in parallel with the increasing competitiveness of the higher school.

Література

1. Жаворонкова Г.В. Економіка знань як результат економічного розвитку держави / Г.В.Жаворонкова, В.О. Жаворонков // Сталій розвиток економіки: Всеукр.наук.-виробничий журнал.– 2010.– №2.– С.3-8.
2. Кіреєва Н.С. Стандартизація якості вищої освіти: державно-управлінський вплив / Н.С.Кіреєва // Ефективність державного управління: зб. наук. пр. Львів. регіонального ін-ту держ.управління.– 2010. – Вип. 24. – С.235–240.
3. Терепищій С.О. Протиріччя стандартизації вищої освіти України в контексті нової інтеграції природничого і гуманітарного знання / С. О. Терепищій // Гілея. – 2011. – № 10. – С. 414–419.
4. Лещук В.П. Фінансова глобалізація в умовах глобалізації світової економіки / В.П.Лещук // Науковий вісник НАТУ України. – 2010. – Вип. 20.12. – С.118-124.
5. Гаврилюк В.Т. Науково-технічний прогрес. Протиріччя – запорука руху / В.Т.Гаврилюк // Економічний простір.– 2012.– №63.– С.82-92.
6. Зимарева Т.Г. Диверсифікація протиріччя розвитку системи вищого образования в трансформуючійся Росії / Т.Г.Зимарева // Вестн. Челябинского гос. ун-та. Философия. Социология. Культурология.– 2009.– Вип.14.– №33(171).– С.83-87.
7. Лукашевич Н.П. Социология образования: конспект лекц./ Н.П.Лукашевич, В.Т.Солодков.– К: МАУП, 1997. – 224 с.
8. Миндибекова Л.А. Социальные функции высшего образования и проблемы реализации / Л.А. Миндибекова // Труд и социальные отношения. Социальные функции высшего

образования и проблемы его модернизации: вестн. Хакасского гос. ун-та им. Н. Ф. Катанова. – Сер. 2. Педагогика. Психология. – Абакан: Изд-во ХГУ им. Н. Ф. Катанова, 2005. – № 2. – С. 65–78.

9. Логвин Н.В. Роль государства в повышении экономической эффективности системы образования / Н.В. Логвин // Вестник Поволжской акад. гос.службы им.Столыпина. – Саратов, 2012. – № (04)33. – С.24-30.

10. История марксистской диалектики. От возникновения марксизма до ленинского этапа / [Отв. ред. М. М. Розенталь]. – М.: Мысль. – 1971. – 535 с.

11. Красильников А.В. Основные источники и движущие силы развития региона как экономической системы / А.В.Красильников, С.А.Сподина // Вестн. Югорского гос. ун-та.– 2006.– Вип.5.– С.67-73

12. Kafchehi P. A Model of Influential Factors on Knowledge Inertia /P.Kafchehi, A. Zamani, F.Ebrahimabadi // Asian Journal of Business Management.– 2012.– С.386-391.

13. Shultz T. Investment in Human Capital /T.Shultz. – New York; London, 1941.– P64-65.

14. Becker G.S. Investment in Human Capital / G.S. Becker// Journal of Political Economy: A Theoretical Analysis. – New Yourk, 1962. – 70(5). – P.9-49.

15. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов /А.Смит. – М., Соцэкгиз, 1962. – 477 с.

16. Mill J. Principles of Political Economy / J. Mill.– London, 1920. – 477с.

17. Altbach Ph.G. The internationalization of higher education: motivation and realities / Ph.G.Altbach, J.Knicht // The NEA: Almanac of Higher Education.– 2006.– P.3-10.

Міжрегіональну Академію управління персоналом (МАУП) створено 1989 року як недержавний вищий навчальний та науково-дослідний заклад. МАУП готує фахівців за 32 спеціальностями та 98 спеціалізаціями. Академію акредитовано за всіма ліцензованими спеціальностями з правом видачі дипломів про вищу освіту державного зразка.

Академія управління персоналом – це найбільший гуманітарно-економічний вуз України (більш ніж 40 тисяч студентів з 25 країн світу), у складі якого діють Президентський університет (м. Київ); Всеукраїнський університет (інститути, філії та відділення в усіх регіонах України); Закордонні філії. Випускники Академії отримують дипломи про вищу освіту державного та міжнародного зразка з присвоєнням кваліфікації молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра.

Удосконалюючи систему освіти та задовольняючи потребу у фахівцях, Міжрегіональна Академія управління персоналом здійснює навчання за денною, вечірньою, заочною (у тому числі дистанційною) формами. Для учнів старших класів відкрито Академічний ліцей, Економіко-правові технікуми, Підготовче відділення. У структурі Академії – Міжнародний бібліотечно-інформаційний центр ім. Ярослава Мудрого. Для бажаючих отримати науковий ступінь діють Аспірантура та Докторантура.

Президентський університет МАУП засновано 1999 року. У здійсненні цього міжнародного освітнього проєкту сьогодні беруть участь представники понад 50 країн світу. У складі Президентського університету діють: Інститут міжнародної економіки та інформаційних технологій імені Святої Великої княгині Ольги, Українсько-Російський інститут менеджменту та бізнесу ім. Богдана Хмельницького, Українсько-Азербайджанський інститут соціальних наук і самоврядування Г.А. Алієва, Міжнародний підготовчий інститут ім. Великого князя Святослава Хороброго, Інститут права ім. князя Володимира Великого, Українсько-Арабський інститут міжнародних відносин та лінгвістики ім. Аверроеса, Інститут підготовки наукових кадрів та бізнес-освіти, Телеуніверситет.

Наше кредо:
TANTUM POSSUMUS, QUANTUM SCIMUS.
МИ СТОЛЬКИ МОЖЕМО, СКОЛЬКИ ЗНАЄМО.
(Ф. Бекон)



МАУП

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

ІНСТИТУТ ПРАВА

ім. князя Володимира Великого



МАУП 20 років!

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ДЕРЖАВНА ЛІЦЕНЗІЯ МОН УКРАЇНИ АВ № 048032 ВІД 10.04.06

ІНСТИТУТ ПРАВА ім. князя Володимира Великого

ГОТУЄ ФАХІВЦІВ

за напрямом «Право»

спеціальністю «Правознавство»

спеціалізаціями:

- Комерційне та трудове право»
- Фінансове та банківське право»
- «Міжнародне комерційне право»

спеціальністю «Правоохоронна діяльність»

спеціалізацією:

- «Безпека діяльності організацій та установ»

КАФЕДРИ ІНСТИТУТУ

- Історії та теорії держави і права
- адміністративного права
- фінансового та банківського права
- цивільно-правових дисциплін
- міжнародного права та порівняльного правознавства
- трудового та комерційного права
- правоохоронної діяльності

У СКЛАДІ ІНСТИТУТУ

- криміналістична лабораторія
- чотири юридичні клініки

НАУКОВІ ШКОЛИ

- «Актуальні проблеми кримінального права та процесу»
- «Методологічні проблеми правової культури, правосвідомості та правового виховання молоді»

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Базова освіта	Термін навчання
Бакалавр	Повна загальна середня	денна – 4 роки заочна – 4 роки 6 міс.
	На базі технікуму МАУП	денна – 2 роки заочна – 2 роки 3 міс.
Спеціаліст	Бакалавр напрям «Право»	денна – 1 рік заочна – 1 рік 3 міс.
	Спеціаліст, магістр (іншого напрям)	заочна – 2 роки 6 міс. (перепідготовка)
Магістр	Бакалавр напрям «Право»	денна – 1 рік заочна – 1 рік 6 міс.

Професорсько-викладацький склад:

10 докторів наук та професорів,

35 кандидатів наук.

Багато фахівців успішно поєднують викладання навчальних дисциплін з науково-дослідною роботою, вони є відомими вченими, керівниками наукових колективів.

КОНКУРСНИЙ ВІДБІР ВСТУПНИКІВ НА І КУРС ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗА СЕРТИФІКАТАМИ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРУ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ, ОТРИМАНИМИ ВСТУПНИКАМИ В ПОТОЧНОМУ РОЦІ

Прийом на старші курси за результатами фахового вступного випробування

Випускники одержують

- диплом про вищу освіту державного зразка,
- диплом, оформлений відповідно до міжнародних вимог, що надає можливість продовжити навчання та роботу за фахом у провідних країнах світу.

Випускники зможуть працювати

- у судових, правоохоронних органах і правозахисних організаціях (прокуратурі, органах внутрішніх справ, органах державного управління, установах юстиції);
- на підприємствах і в підприємницьких структурах усіх форм власності;
- у міжнародних організаціях;
- у навчальних і наукових закладах;
- у адвокатурі, нотаріаті;
- в охоронних структурах організацій та установ.

ВИЩА ОСВІТА В МАУП

Для вступу до МАУП необхідно подати:

- заяву на ім'я ректора Академії із зазначенням обраної спеціальності, відділення та форми навчання;
- оригінал документа про освіту (з додатком до атестата чи диплома);
- сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти;
- шість фотокарток (3x4);
- медичну довідку за формою 086-У;
- паспорт або свідоцтво про народження;
- військовий квиток або приписне посвідчення (для денної форми навчання);
- довідку з місця роботи (для тих, хто працює);
- копію платіжного документа.

Форми навчання в МАУП:

денна, вечірня, заочна (у т.ч. дистанційна – з використанням Internet- та мультимедійних технологій).

Кадрове агентство МАУП

сприяє випускникам у працевлаштуванні, організовує стажування за кордоном.

ЄДРПОУ 00127522, п/р. № 26004300289901 в ВАТ «Сведбанк» МФО 300164

АДРЕСА ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ:

03039, Київ, вул. Фрометівська, 2, МАУП

Тел.: 0 (44) 490-95-05, 494-47-47

Факс: 0 (44) 524-95-11

www.maup.com.ua

e-mail: iapm@iapm.edu.ua